

Βασισμένο στην πραγματική διαμάχη των Th. Edison και N. Tesla

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Graham Moore

Βραβευμένος με Όσκαρ για το σενάριο
της ταινίας *The Imitation Game*

Μετάφραση: Αλέξης Καλοφωλιάς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Ι

Εξέχουσες

11

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Ανάστροφες Εξέχουσες

191

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Λύσεις

397

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

493

Διαμέρισμα του Πολ Κράβαν
Νομική Σχολή
Πανεπιστήμιο Κολούμπια

Πανεπιστήμιο Κολούμπια/χώρος της
διαλέξης του Τέσλα

Μητροπολιτική
Όπερα

Νοσοκομείο
Μπέλβιου

Κατοικία
της Άγκνες
Χάντινγκτον

The Players' Club

Γραφείο
Τόμας Έντισον

Μ Α Ν Χ Α Τ Α Ν

Πρώτο
εργαστήριο του Τέσλα

Γραφεία της
δικηγορικής εταιρείας
Κάρτερ, Χιους & Κράβαν

Απαρακείμε

Γραφεία
New York Times

Γραφείο
Τζ. Π. Μόργκαν

Γραφείο
Χαρόλιη Μπράουν

Delmonico's

**Το Μανχάταν
το 1888**

Προς Άγαλμα
της Ελευθερίας

ΜΕΡΟΣ Ι

Εξέχουσες

Δεν καταλαβαίνετε ότι ο Στιβ δεν έχει ιδέα από τεχνολογία; Είναι απλώς ένας εξαιρετικός πωλητής... δεν ξέρει τίποτα από μηχανολογία, και το 99% από όσα λέει και σκέφτεται είναι λάθος.

–Μπιλ Γκέϊτς

Οι τελευταίες μέρες της νύχτας

Οι άνθρωποι δεν ξέρουν τι θέλουν μέχρι να τους το δείξεις.

—ΣΤΙΒ ΤΖΟΜΠΣ

11 ΜΑΪΟΥ 1888

ΤΗ ΜΕΡΑ ΠΟΥ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΟΥΣΕ για πρώτη φορά τον Τόμας Έντισον, ο Πολ είδε έναν άνθρωπο να καίγεται ζωντανός στον ουρανό πάνω από το Μπρόντγουεϊ.

Η αυτοπυρπόληση συνέβη ένα προχωρημένο πρωινό μιας Παρασκευής. Η φασαρία της ώρας του μεσημεριανού δυνάμωνε καθώς ο Πολ κατέβαινε από το κτίριο του γραφείου του στον πολυσύχναστο δρόμο. Η επιβλητική σιλουέτα του ξεχώριζε ανάμεσα στη ροή των πεζών: ύψος 1,93, με φαρδιούς ώμους, καλοξυρισμένος, ντυμένος με μαύρο πανωφόρι, ασορτί γιλέκο και μακριά γραβάτα, όπως συνήθιζαν οι νεαροί επαγγελματίες της Νέας Υόρκης. Τα μαλλιά του, χωρισμένα στο πλάι με μια τέλεια χωρίστρα, είχαν αρχίσει να αραιώνουν, σχηματίζοντας μια αριστοκρατική χερσόνησο στο μέτωπό του. Έδειχνε μεγαλύτερος από τα είκοσι έξι χρόνια της ηλικίας του.

Καθώς ο Πολ έσμιγε με το πλήθος στην Μπρόντγουεϊ, πρόσεξε φευγαλέα έναν νεαρό άντρα με στολή της Western Union πάνω σε μια φορητή σκάλα. Ο εργάτης μαστόρευε

τα καλώδια του ηλεκτρικού, τα χοντρά μαύρα σύρματα που είχαν αρχίσει πρόσφατα να χαράζουν τους ουρανούς της πόλης. Καθώς διασταυρώνονταν με τα πιο λεπτά, παλιότερα καλώδια του τηλέγραφου, οι ανοιξιάτικοι άνεμοι τα είχαν μπλέξει σ' έναν μπερδεμένο σωρό. Ο άνθρωπος της Western Union επιχειρούσε να ξεμπερδέψει δυο ομάδες καλωδίων. Έμοιαζε με παιδί πελαγωμένο μπροστά σε τεράστια κορδόνια.

Ο Πολ είχε το μυαλό του στον καφέ. Ήταν ακόμα καινούριος στην επιχειρηματική συνοικία, καινούριος στα γραφεία της δικηγορικής εταιρείας του στον τρίτο όροφο του κτιρίου στον αριθμό 346 της οδού Μπρόντγουεϊ. Δεν είχε αποφασίσει ακόμα ποιο από τα καφέ της περιοχής προτιμούσε. Υπήρχε ένα στα βόρεια, πάνω στη Γουόκερ. Και ένα άλλο, με πιο αργό σέρβις αλλά πιο μοδάτο, στην Μπάξτερ, με έναν πετεινό στην πόρτα. Ο Πολ ήταν κουρασμένος. Ο αέρας στα μάγουλά του ήταν αναζωογονητικός. Ήταν η πρώτη φορά που έβγαινε έξω εκείνη τη μέρα. Την προηγούμενη νύχτα είχε κοιμηθεί στο γραφείο του.

Όταν είδε την πρώτη σπίθα, δεν συνειδητοποίησε αμέσως τι συνέβαινε. Ο εργάτης άρπαξε ένα καλώδιο και το τράβηξε. Ο Πολ άκουσε ένα ποπ –έναν γρήγορο, έναν κοφτό, παράξενο ήχο– και είδε τον άντρα να τρέμει σύγκορμος.

Ο Πολ αργότερα θα θυμόταν ότι είδε ακόμη μια λάμψη, έστω κι αν εκείνη τη στιγμή δεν ήταν σίγουρος περί τίνος επρόκειτο. Ο εργάτης προσπάθησε να στηριχτεί από κάπου, πιάνοντας ένα άλλο καλώδιο με το ελεύθερο χέρι του. Όπως θα καταλάβαινε αργότερα ο Πολ, αυτό ήταν το λάθος του άντρα. Είχε δημιουργήσει κλειστό κύκλωμα. Είχε γίνει ένας ζωντανός αγωγός.

Και τότε και τα δύο μπράτσα του εργάτη τινάχτηκαν μέσα σε πορτοκαλί σπίθες.

Υπήρχαν περίπου διακόσιοι άνθρωποι που στριμώχνονταν στον δρόμο εκείνο το πρωί και όλων τα κεφάλια φάνηκαν να γυρίζουν την ίδια στιγμή. Τραπεζίτες που σουλατσάριζαν με τα πλατύγυρα ψηλά καπέλα τους· βοηθοί χρηματιστών που έτρεχαν για τη Γουόλ Στριτ κρατώντας σφιχτά στο χέρι τους μυστικά μηνύματα· γραμματείς με πετρόλ φούστες και κομφά ασορτί σακάκια· λογιστές που είχαν βγει για νατσιμπήσουν ένα σάντουιτς· κυρίες με μακριά φορέματα οίκων μόδας, που είχαν έρθει από την πλατεία Ουάσινγκτον· παράγοντες της τοπικής πολιτικής σκηνής που λαχταρούσαν μια πάπια για μεσημεριανό· μία παρέλαση από άλογα που έσερναν άμαξες δημόσιας χρήσης με χοντρές ρόδες πάνω στο ανώμαλο πλακόστρωτο. Η Μπρόντουγεί ήταν η αρτηρία που τροφοδοτούσε την κάτω πλευρά του Μανχάταν. Ένας πλούτος άγνωστος μέχρι τότε στο πρόσωπο της γης κόχλαζε σ' αυτούς τους ίδιους δρόμους και οι φυσαλίδες ανέβαιναν στα ουράνια. Στην πρωινή εφημερίδα ο Πολ είχε διαβάσει ότι ο Τζον Τζέικομπ Άστορ μόλις πρόσφατα είχε γίνει και επισήμως πιο πλούσιος από τη βασίλισσα της Αγγλίας.

Όλα τα μάτια στράφηκαν στον άντρα στον αέρα. Μια γαλάζια φλόγα εκτοξεύτηκε από το στόμα του. Η φλόγα έβαλε φωτιά στα μαλλιά του. Τα ρούχα του κάηκαν στη στιγμή. Έπεσε μπροστά, με τα χέρια του ακόμα τυλιγμένα γύρω από τα καλώδια. Τα πόδια του κρεμάστηκαν από τη σκάλα. Το σώμα του πήρε τη στάση του Εσταυρωμένου. Η γαλάζια φλόγα τινάχτηκε από το στόμα του και έλιωσε τη σάρκα του, ξεχωρίζοντάς την από τα κόκαλά του.

Κανένας δεν είχε ουρλιάξει ακόμα. Ο Πολ δεν ήταν σίγουρος ακόμα για το τι έβλεπε. Είχε ξαναδεί βία στο παρελθόν. Είχε μεγαλώσει σ' ένα αγρόκτημα του Τενεσί. Ο θάνατος και η διαδικασία της απώλειας ήταν κοινό θέαμα στις όχθες του ποταμού Κάμπερλαντ. Όμως ποτέ δεν είχε ξαναδεί κάτι τέτοιο.

Μερικά ατέλειωτα δευτερόλεπτα αργότερα, καθώς το αίμα του άντρα πετάχτηκε πιτσιλίζοντας τους έφηβους εφημεριδοπώλες, στον δρόμο ξεκίνησαν τα ουρλιαχτά. Μια πανικόβλητη μάζα από σώματα έφυγε τρέχοντας από τη σκηνή. Μεγάλοι άντρες έπεφταν πάνω σε γυναίκες. Οι μικροί εφημεριδοπώλες έτρεχαν ανάμεσα στο πλήθος χωρίς να κατευθύνονται κάπου συγκεκριμένα, απλώς έτρεχαν σε μια προσπάθεια να διώξουν την καμένη σάρκα από τα μαλλιά τους.

Τα άλογα σηκώθηκαν στα πίσω πόδια τους, κλοτσώντας τον ουρανό. Οι οπλές τους πετούσαν μπροστά στα πρόσωπα των πανικόβλητων ιδιοκτητών τους. Ο Πολ κοκάλωσε μέχρι που είδε έναν εφημεριδοπώλη να πέφτει μπροστά στους τροχούς μιας άμαξας με δύο άλογα. Τα ζώα τράνταξαν τα χαλινάρια τους βουτώντας μπροστά και έλκοντας τους τροχούς της άμαξας προς το στήθος του παιδιού. Ο Πολ δεν συνειδητοποίησε πότε αποφάσισε να βουτήξει· απλώς το έκανε. Άρπαξε το αγόρι από τον ώμο και το απομάκρυνε απότομα από τον δρόμο.

Ο Πολ χρησιμοποίησε το μανίκι του πανωφοριού του για να διώξει τη σκόνη και το αίμα από το πρόσωπο του παιδιού. Προτού προλάβει όμως να το κοιτάξει καλύτερα για κάποιο χτύπημα, το παιδί το έσκασε και χάθηκε ξανά μες στο πλήθος.

Ο Πολ κάθισε κάτω, ακουμπώντας την πλάτη του σ' έναν κοντινό τηλεγραφικό στύλο. Ανακατευόταν. Συνειδητοποίησε ότι λαχάνιαζε και προσπάθησε να σταθεροποιήσει την αναπνοή του ενώ ξεκουραζόταν στο χώμα.

Δέκα λεπτά αργότερα ο ήχος του κουδουνιού δήλωσε την άφιξη των πυροσβεστών. Τρία άλογα που έσερναν ένα βυτίο νερού σταμάτησαν δίπλα στη μακάβρια σκηνή. Έξι πυροσβέστες με στολές με μαύρα κουμπιά σήκωσαν τα δύσπιστα μάτια τους προς τον ουρανό. Ένας έκανε να πιάσει ενστικτωδώς την ατμοκίνητη μάνικα, αλλά οι υπόλοιποι απλώς κοι-

τούσαν έντρομοι. Αυτή η φωτιά δεν έμοιαζε με τίποτε απ' όσα είχαν δει ποτέ. Ήταν ηλεκτρισμός. Και το ερεβώδες θαύμα μιας αστραπής φτιαγμένης από ανθρώπινο χέρι ήταν τόσο μυστήριο και ακατανόητο όσο μια βιβλική μάλιστα.

Ο Πολ συνέχισε να κάθεται αποσβολωμένος και τα σαράντα πέντε λεπτά που χρειάστηκαν οι φοβισμένοι πυροσβέστες για να απεγκλωβίσουν το καρβουνιασμένο πτώμα. Κατέγραψε κάθε λεπτομέρεια όσων είδε, όχι για να θυμάται, αλλά για να ξεχάσει.

Ο Πολ ήταν δικηγόρος. Και αυτή την επίδραση είχε στο μυαλό του η σύντομη καριέρα του στα νομικά. Τον ανακούφιζαν οι λεπτομέρειες. Μόνο η εγκυκλοπαιδική εποπτεία της λεπτομέρειας μπορούσε να κατευνάσει τους απλούς φόβους του.

Ο Πολ ήταν ένας επαγγελματίας δημιουργός αφηγήσεων. Ήταν ένας αφηγητής περιεκτικών διηγήσεων. Δουλειά του ήταν να παίρνει μια σειρά από μεμονωμένα συμβάντα και, ξεκαθαρίζοντάς τα από τα περιττά, να συνθέτει από αυτά μια ακολουθία. Οι αποσπασματικές εικόνες του πρωινού – μια δουλειά ρουτίνας, ένα λάθος από αδεξιότητα, ένα χέρι που απλώνεται για να πιάσει ένα καλώδιο, ένας δρόμος γεμάτος κόσμο, μία σπίθα φωτιάς, ένα παιδί πιτσιλισμένο με αίματα, ένα πτώμα που έσταζε– θα μπορούσαν να συνθέσουν μια εικόνα. Θα υπήρχε μια αρχή, μια μέση κι ένα τέλος. Οι ιστορίες καταλήγουν σε συμπεράσματα κι έπειτα χάνονται. Η ιστορία εκείνης της μέρας, αφού θα την είχε αφηγηθεί νοερά, μπορούσε να τελειώσει, να μπει παράμερα και να επανέλθει στη μνήμη μόνο όταν ήταν απαραίτητο. Η σωστά διαρθρωμένη αφήγηση μπορούσε να προστατέψει τον νου του από τον τρομό της ακατέργαστης μνήμης.

Ακόμη και μια αληθινή ιστορία είναι μυθοπλασία, και αυτό ο Πολ το ήξερε. Είναι το παρηγορητικό εργαλείο που χρησιμοποιούμε για να μετατρέψουμε τον χαοτικό κόσμο γύρω μας σε κάτι κατανοητό. Είναι ο γνωστικός μηχανισμός

που ξεχωρίζει το σιτάρι του συναισθήματος από την ήρα των αισθήσεων.

Ο πραγματικός κόσμος είναι γεμάτος με περιστατικά, ξεχειλίζει από συμβάντα. Στις ιστορίες μας περιφρονούμε τα περισσότερα, μέχρι που αναδύονται η καθαρή λογική και το κίνητρο. Κάθε ιστορία είναι μια επινόηση, μια τεχνολογική συσκευή που μοιάζει με τη συσκευή που εκείνο το πρωινό είχε κάψει τη σάρκα ενός ανθρώπου, χωρίζοντάς την από τα οστά του. Μια καλή ιστορία θα μπορούσε να τεθεί στην υπηρεσία μιας εξίσου επικίνδυνης επιδίωξης.

Ως δικηγόρος, οι ιστορίες που έλεγε ο Πολ είχαν ηθικό βάρος. Στις αφηγήσεις του υπήρχαν μόνο οι παθόντες και οι δράστες. Οι συκοφαντημένοι και οι ψεύτες. Οι εξαπατημένοι και οι κλέφτες. Ο Πολ κατασκεύαζε αυτούς του χαρακτήρες σχολαστικά, ώσπου η εντιμότητα του ενάγοντα –ή του κατηγορούμενου– αποδεικνυόταν καταλυτική. Δεν ήταν δουλειά ενός διάδικου να προσδιορίσει τα γεγονότα· δουλειά του ήταν να κατασκευάσει μια ιστορία από αυτά τα γεγονότα, από την οποία θα προέκυπτε αναπόφευκτα ένα σαφές ηθικό συμπέρασμα. Αυτή ήταν η δουλειά των ιστοριών του Πολ: να παρουσιάσουν μια αδιαμφισβήτητη άποψη του κόσμου. Κι έπειτα να εξαφανιστούν, μόλις ο κόσμος θα είχε οργανωθεί και θα είχε προκύψει ένα έντιμο κέρδος. Μια τολμηρή αρχή, ένα συναρπαστικό μέσον, ένα ικανοποιητικό τέλος, ίσως μια τελευταία μικρή ανατροπή κι έπειτα... τέλος. Η ιστορία έχει ταξινομηθεί και αρχειοθετηθεί, έχει αποθηκευτεί για φύλαξη.

Το μόνο που είχε να κάνει ο Πολ ήταν να πει τη σημερινή ιστορία στον εαυτό του και θα εξαφανιζόταν. Να επαναλάβει τις εικόνες ξανά και ξανά στο μυαλό του. Σωτηρία μέσα από την επανάληψη.

Όμως, όπως θα αποδεικνυόταν, ένα φλεγόμενο πτώμα πάνω από το Μπρόντγουεϊ δεν έμελλε να είναι το πιο τρομακτικό πράγμα που θα έβλεπε εκείνη τη μέρα ο Πολ Κράβαθ.

Αργότερα το ίδιο βράδυ –αφού η γραμματέας του είχε φύγει για το διαμέρισμά της στο Γιόρκβιλ και οι πρεσβύτεροι συνεταίροι του είχαν αποσυρθεί στις τριώροφες κατοικίες τους στην Άνω 5η Λεωφόρο, πολλή ώρα αφότου ο Πολ είχε αποτύχει πια να φύγει για το εργένικο διαμέρισμά του στην 50ή Οδό και αντί γι' αυτό είχε γράψει τόσα σημειώματα με την πένα Waterman από εβονίτη, που η φουσκάλα στο μεσαίο δάχτυλο του δεξιού του χεριού έσκασε– ένα αγόρι έφτασε στην πόρτα του γραφείου του. Έφερνε ένα τηλεγράφημα.

«Η παρουσία σας κρίνεται άμεσα επιθυμητή», έγραφε το μήνυμα. «Έχουμε πολλά να συζητήσουμε, υπό συνθήκες αυστηρής εχεμύθειας.»

Είχε την υπογραφή «Τ. Έντισον».

Ο μάγος του πάρκου Μένλο

Να πάρει η ευχή, δεν υπάρχουν κανόνες εδώ
—προσπαθούμε να πετύχουμε κάτι.

—ΤΟΜΑΣ ΕΝΤΙΣΟΝ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ *HARPER'S MAGAZINE*,
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1932

Ο ΠΟΛ ΑΡΠΑΞΕ ΤΟ ΣΑΚΑΚΙ ΤΟΥ, διόρθωσε τον λαιμοδέτη του κι ύστερα προχώρησε προς την πόρτα. Είχε εμπλακεί σε δικαστική διαμάχη με τον Τόμας Έντισον εδώ και έξι μήνες περίπου, αλλά ακόμα δεν είχε γνωρίσει από κοντά τον πιο διάσημο εφευρέτη του κόσμου.

Ο Έντισον θα πρέπει να είχε μάθει για το ατύχημα. Για τον θάνατο ενός ανθρώπου από ηλεκτρικό ρεύμα, σε κοινή θέα, σ' έναν δρόμο της πόλης. Σίγουρα θα προετοιμάζε την αντίδρασή του. Όμως τι ήθελε τον Πολ;

Προτού φύγει, ο Πολ έβγαλε ένα ντοσιέ από ένα συρτάρι. Έβαλε μερικά έγγραφα στην εσωτερική τσέπη του μάλλι-νου πανωφοριού του. Ότι κι αν σχεδίαζε ο Έντισον, ο Πολ θα του επιφύλασσε τη δική του έκπληξη.

Η Μπρόντγουεϊ ήταν μισοσκότεινη τόσο αργά τη νύχτα. Οι λιγοστές λάμπες φωταερίου που φωτίζαν τον δρόμο έδιναν στο πλακόστρωτο μια αμυδρή κίτρινη λάμψη. Μόνο ένα σημείο άστραφτε πιο μακριά. Η Γουόλ Στριτ, στα νότια,

ήταν μια ακρόπολη από λαμπερό ηλεκτρικό φως που ξεπρόβαλλε ανάμεσα στη ζοφερή καπνιά και στα καυσαέρια του Μανχάταν.

Ο Πολ στράφηκε προς τον σκοτεινό βορρά και γρήγορα έκανε σήμα σε μια τετράτροχη άμαξα.

«Στον αριθμό 65 της 5ης Λεωφόρου», είπε στον αμαξά. Παρόλο που η εταιρεία General Electric του Έντισον εξακολουθούσε να διατηρεί τα περίφημα εργαστήριά της στο Νιου Τζέρσεϊ, τα κεντρικά γραφεία της αξίωναν ένα πολύ πιο «μοδάτο» σημείο της πόλης.

Ο άντρας γύρισε για να κοιτάξει τον Πολ. «Πας να δεις τον Μάγο;»

«Δεν φαντάζομαι ότι η μάνα του τον λέει έτσι.»

«Η μάνα του έχει πεθάνει εδώ και πολύ καιρό», αποκρίθηκε ο ταξιτζής. «Δεν το ξέρεις;»

Ο θρύλος που περιέβαλλε την ιστορία του Έντισον δεν έπαυε να προκαλεί θαυμασμό στον Πολ. Σε λιγότερο από μία δεκαετία δημόσιου βίου ο Έντισον είχε γίνει ένας Προμηθέας της σύγχρονης εποχής. Τον εξόργιζε, αν και όφειλε να παραδεχτεί τις ικανότητες που απαιτούσε κάτι τέτοιο.

«Είναι απλώς ένας άνθρωπος», είπε ο Πολ. «Ό,τι κι αν λέει η *Sun* γι' αυτόν.»

«Είναι θαυματοποιός. Μπορεί να κλείσει μια αστραπή σ' ένα μπουκάλι από γυαλί. Φωνές σε ένα χάλκινο σύρμα. Τι σόι άνθρωπος μπορεί να κάνει τέτοια πράγματα;»

«Πλούσιος.»

Τα άλογα ανηφόρισαν τριποδίζοντας την Μπρόντγουεϊ, περνώντας μπροστά από την ήσυχη Χάουστον και τις μοντέρνες κατοικίες της 14ης Οδού. Το νησί ήταν σκοτεινό μέχρι που έστριψαν στην 5η Λεωφόρο. Ξαφνικά οι ηλεκτρικοί φανοί που φώτιζαν τη λεωφόρο έγιναν ορατοί. Οι περισσότεροι δρόμοι της Νέας Υόρκης φωτιζόνταν τα βράδια από ανθρακάριο, που με την ίδια τρεμάμενη λάμψη του

φωταγωγούσε τη Νέα Υόρκη εδώ και εκατό χρόνια. Όμως τώρα τελευταία ορισμένοι πλούσιοι ιδιοκτήτες σπιτιών είχαν μπορέσει να εξοπλίσουν τα κτίριά τους με αυτούς τους νέους ηλεκτρικούς γλόμπους. Ελάχιστοι δρόμοι χρησιμοποιούσαν περίπου το 99% του ηλεκτρικού ρεύματος της Αμερικής, και τα ονόματά τους ήταν πασίγνωστα: Γουόλ Στριτ, Λεωφόρος Μάντισον, 34η Οδός. Κάθε μέρα αυτά τα οικοδομικά τετράγωνα έλαμπαν και πιο έντονα με κάθε κτίριο που καλωδιωνόταν για να δεχτεί την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος. Τα τεντωμένα καλώδια σχημάτιζαν ένα φρούριο γύρω από κάθε τετράγωνο. Ο Πολ σήκωσε το βλέμμα του στην 5η Λεωφόρο και είδε την πρόοδο μπροστά στα μάτια του.

Και παρ' όλα αυτά, αν η αποστολή του στεφόταν με επιτυχία, θα έβλεπε αυτή την αυτοκρατορία του φωτός να καταρρέει.

Ο Πολ μπήκε στο κτίριο της 5ης Λεωφόρου με τον αριθμό 65 στις έντεκα ακριβώς. Οι μεγαλόσωμοι άντρες πίσω από τα τζάμια των παραθύρων κουβαλούσαν τα όπλα τους αδιάφορα. Δεν υπήρχε λόγος για πολεμοχαρείς πόζες. Μόνο ένα πολύ κουτό άτομο θα έμπαινε σ' αυτό το κτίριο δίχως φόβο.

Ένας μεσήλικας με γενειάδα συνάντησε τον Πολ δίπλα στην κεντρική σκάλα του κτιρίου. Δεν χαμογέλασε καθώς άπλωνε το χέρι του. «Τσαρλς Μπάτσελορ.»

«Ξέρω ποιος είστε», είπε ο Πολ. Ο Μπάτσελορ ήταν το δεξί χέρι του Έντισον: επικεφαλής του εργαστηρίου του και αρχιτραμπούκος του. Αν ο Έντισον ήθελε να σκάψει στη λάσπη, ο Μπάτσελορ ήταν αυτός που θα έκανε τη βρόμικη δουλειά. Οι εφημερίδες έλεγαν ότι, αν έβλεπες κάπου τον έναν, εκεί κοντά θα ήταν και ο άλλος. Όμως, σε αντίθεση με τον εργοδότη του, ο Μπάτσελορ δεν έδινε συνεντεύξεις. Το πρόσωπο του δεν είχε εμφανιστεί ποτέ σε κάποιο πρωτοσέλιδο πλάι σ' αυτό του Έντισον.

«Σε περιμένει», ήταν το μόνο που είπε ο Μπάτσελορ. Οδήγησε τον Πολ στις σκάλες. Το προσωπικό γραφείο του Έντισον βρισκόταν στον τέταρτο όροφο. Ο Μπάτσελορ άνοιξε τη δρύινη διπλή πόρτα και συνόδευσε τον Πολ στο εσωτερικό, σταματώντας σιωπηλός δίπλα στην είσοδο. Έμοιαζε άορατος όταν δεν είχε κάποιες συγκεκριμένες εντολές.

Το γραφείο ήταν πλούσια διακοσμημένο. Καρέκλες ντυμένες με ισπανικό δέρμα. Ένα καλογνωρισμένο γραφείο από μαόνι, γεμάτο ηλεκτρικές συσκευές. Ένα ράντσο στριμωγμένο στη γωνία, στο βάθος. Οι φήμες έλεγαν ότι ο Έντισον κοιμόταν μόνο τρεις ώρες τη νύχτα. Αλλά, όπως συνέβαινε με τις περισσότερες φήμες που αφορούσαν τον Τόμας Έντισον, ο Πολ δεν ήταν σίγουρος αν έπρεπε να τις πιστέψει.

Μπροστά στους ταπετσαρισμένους τοίχους υπήρχε μια σειρά από όμορφες ηλεκτρικές λάμπες σε σχήμα ρόδου, βαλμένες σε μικρή απόσταση μεταξύ τους. Χριστέ μου, πόσο έλαμπαν!

Ο Πολ κοίταξε τα χέρια του. Συνειδητοποίησε ότι δεν τα είχε ξαναδεί με ηλεκτρικό φωτισμό. Μπορούσε να διακρίνει τις γαλάζιες φλέβες που απλώνονταν κάτω από την επιδερμίδα του. Φακίδες, σημάδια, ουλές, λίγδα, τις άσχημες ρυτίδες που έχει μαζέψει ένας άντρας ώσπου να φτάσει τα είκοσι έξι. Το μεσαίο του δάχτυλο, που πάντα τον πρόδιδε όταν τινάζοταν σε στιγμές που ένιωθε νευρικήτητα. Στον Πολ φάνηκε πως όχι μόνο τα φώτα ήταν καινούρια, αλλά και ο ίδιος. Αρκούσε ένα σπίθισμα στο νήμα του λαμπτήρα και είχε μπροστά στα μάτια του έναν εαυτό που ποτέ δεν πίστευε ότι θα μπορούσε να υπάρχει.

Πίσω από το μαονένιο γραφείο καθόταν ο Τόμας Έντισον, καπνίζοντας ένα πούρο.

Ήταν πιο γοητευτικός απ' όσο περίμενε ο Πολ, πιο λεπτός απ' όσο έδειχνε στις φωτογραφίες, με δυνατό πιγούνι που αποκάλυπτε την καταγωγή του από τα μεσοδυτικά. Παρόλο

που είχε πατήσει τα σαράντα, τα μαλλιά του παρέμεναν ατίθασα σαν σχολιαρόπαιδου. Κάτι τέτοιο θα έκανε έναν λιγότερο προικισμένο άντρα να μοιάζει μεγαλύτερος σε ηλικία· στον Έντισον έδειχνε απλώς ότι είχε πιο σημαντικά πράγματα να νοιαστεί. Κάτω από το αμείλικτο φως, ο Πολ μπορούσε να διακρίνει ακόμη και το γκριζο χρώμα των ματιών του.

«Καλησπέρα.»

«Γιατί βρίσκομαι εδώ, κύριε Έντισον;»

«Κατευθείαν στο θέμα, χωρίς περιστροφές. Να κάτι που εκτιμώ σ' έναν δικηγόρο.»

«Δεν είμαι δικηγόρος σας.»

Ο Έντισον σήκωσε με περιέργεια τα φρύδια του κι έπειτα άφησε ένα χαρτί πάνω στο γραφείο, προς το μέρος του Πολ. Ο Πολ δίστασε προτού κάνει οποιαδήποτε κίνηση. Δεν ήθελε να χάσει την πρωτοβουλία των κινήσεων. Όμως ήθελε επίσης να δει τι του έδειχνε ο Έντισον.

Ήταν ένα προσχέδιο του πρωτοσέλιδου των *New York Times*. ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΚΑΛΩΔΙΑ, ούρλιαζε η επικεφαλίδα. ΦΡΙΚΗ –ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΠΑΝΘΡΑΚΩΘΗΚΕ ΣΕ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΛΩΔΙΩΝ. Ακολουθούσε ένα πύρινο άρθρο που κατήγγελλε τους κινδύνους του ηλεκτρικού ρεύματος. Οι συντάκτες του αμφισβητούσαν την ασφάλεια των καλωδιώσεων που διένειμαν την ακατέργαστη και ελάχιστα κατανοητή μορφή ενέργειας σε όλη την πόλη.

«Έχει αυριανή ημερομηνία», είπε ο Πολ. «Πώς έφτασε στα χέρια σας;»

Ο Έντισον αγνόησε την ερώτηση. «Η εταιρειούλα σας... πώς τη λένε; Έχει τα γραφεία της εκεί κοντά, έτσι δεν είναι;»

«Είδα το περιστατικό να συμβαίνει μπροστά στα μάτια μου.»

«Αλήθεια;»

«Είδα τον άνθρωπο να παίρνει φωτιά και ήμουν εκεί όταν οι πυροσβέστες απεγκλώβισαν το πτώμα του από τα κα-

λώδια. Όμως τα καλώδια στο κάτω Μπρόντγουεϊ δεν είναι δικά σας. Και δεν είναι ούτε του πελάτη μου. Είναι καλώδια της U.S. Illuminating Company. Και μιας και δεν είμαι ο δικηγόρος του κυρίου Λιντς, δόξα τω Θεώ, αυτό δεν έχει καμία σχέση με μένα. Ή με τη διαμάχη ανάμεσα σ' εσάς και στον Τζορτζ Γουέστινγκχαουζ.»

«Στ' αλήθεια το πιστεύετε αυτό;»

«Τι δουλειά έχω εδώ;» Ο Έντισον περίμενε λίγο προτού ξαναμιλήσει. «Κύριε Κράβαθ, αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη ένας πόλεμος, σε περίπτωση που δεν το έχετε προσέξει. Μέσα στα επόμενα λίγα χρόνια κάποιος θα εγκαταστήσει ένα σύστημα διανομής ηλεκτρικού ρεύματος που θα φωτίσει ολόκληρο το έθνος. Αυτός ο κάποιος θα μπορούσα να είμαι εγώ. Θα μπορούσε να είναι ο κύριος Γουέστινγκχαουζ. Αλλά έπειτα από το σημερινό σίγουρα δεν πρόκειται να είναι ο κύριος Λιντς. Οι εφημερίδες θα τον έχουν κάνει με τα κρεμμυδάκια πριν καλά καλά ξημερώσει.»

«Μου φαίνεται ότι η μέρα θα είναι καλή για το στρατόπεδό μου.»

Ο Έντισον τίναξε τη στάχτη του πούρου του σε ένα χρυσό σταχτοδοχείο.

«Τη χρονιά που μας πέρασε», είπε, «είχα πολλούς αντιπάλους στους οποίους θα μπορούσα να στρέψω την προσοχή μου. Μετά το σημερινό έχω μόνο έναν. Τον πελάτη σας. Θα κερδίσω εγώ ή ο κύριος Γουέστινγκχαουζ. Τόσο απλό είναι. Η εταιρεία μου είναι δέκα φορές μεγαλύτερη από τη δική του. Έχω ένα προβάδισμα επτά χρόνων στην παραγωγή αυτής της τεχνολογίας. Ο ίδιος ο Τζ. Π. Μόργκαν μάς έχει υποσχεθεί χρήμα με ουρά για την επέκτασή μας. Κι εγώ... Εντάξει. Νομίζω ότι ξέρετε ποιος είμαι.»

Ο Έντισον τράβηξε μια βαθιά ρουφηξιά από το πούρο του και φύσηξε ένα μικρό σύννεφο καπνού στον αέρα. «Σας

έφερα εδώ για να σας ρωτήσω το εξής: Πιστεύετε στ' αλήθεια ότι έχω κάποιες πιθανότητες;»

Κοίταξε τον Πολ όπως ένας μπόγιας θα κοιτούσε ένα αδέσποτο πριν του κάνει ευθανασία.

«Κύριε Κράβαθ, ο ηλεκτρικός λαμπτήρας είναι δική μου εφεύρεση. Όχι του Τζορτζ Γουέστινγκχαουζ. Συνεπώς έχω καταθέσει αγωγή εναντίον του για να του πάρω ό,τι έχει και δεν έχει. Είναι πλούσιος άντρας, κι εσείς είστε έτοιμος να πετάξετε στον υπόνομο την περιουσία του προσπαθώντας να με νικήσετε σ' ένα παιχνίδι που έχω ήδη κερδίσει. Μέχρι να τελειώσει όλο αυτό, η εταιρεία του Γουέστινγκχαουζ θα είναι δική μου. Η δικηγορική εταιρεία στην οποία συμμετέχετε θα είναι δική μου. Γι' αυτό σταματήστε. Η διαχωριστική γραμμή έχει χαραχτεί με σαφήνεια. Όποιος σταθεί εμπόδιο στον δρόμο μου θα πάθει ζημιά. Για το καλό σας, σας ζητώ να μην είστε ένας απ' αυτούς.»

Στις άκρες των γκριζών ματιών του Έντισον φάνηκε μια παράξενη ρυτίδα. Ο Πολ χρειάστηκε λίγο χρόνο για να τη διακρίνει. Ο Τόμας Έντισον τον κοιτούσε με... αληθινή έγνοια.

Αυτό έκανε την οργή του Πολ να φουντώσει ξανά.

«Χαίρομαι που μου ζητήσατε να έρθω εδώ απόψε», είπε ο Πολ. «Με κάνατε να γλιτώσω τη φασαρία να κλείσω ραντεβού μαζί σας.»

«Α, ναι; Και για τι πράγμα θέλατε να μου μιλήσετε;»

«Ήθελα να σας μεταφέρω κάποια κακά νέα. Έχει κατατεθεί αγωγή εναντίον σας.»

«Αλήθεια;» είπε ο Έντισον κι αμέσως ένα αδιόρατο χαμόγελο φάνηκε στα χείλη του. «Από ποιον;»

«Από τον Τζορτζ Γουέστινγκχαουζ.»

«Παιδί μου, νομίζω ότι δεν τα ξέρεις καλά.»

«Καταθέσαμε κι εμείς αντίθετη αγωγή.»

Ο Έντισον γέλασε. «Για ποιο πράγμα;»

«Για παράνομη χρήση της δικής μας ευρεσιτεχνίας σχετικά με τον ηλεκτρικό λαμπτήρα.»

«Μα εγώ εφηύρα τον ηλεκτρικό λαμπτήρα.»

«Αυτό είπαν και από το Γραφείο Ευρεσιτεχνιών. Μόνο που... δεν υπήρχαν ηλεκτρικοί λαμπτήρες πριν από εσάς; Δεν υπήρξε κάποιος που επιχειρήσε να κατοχυρώσει ένα παρόμοιο σχέδιο;»

Ο Έντισον κατάλαβε γρήγορα πού το πήγαινε ο Πολ. «Οι Σόγιερ και Μαν; Μα αυτό είναι σκέτο ανέκδοτο. Τα σχέδιά τους απείχαν μίλια από τα δικά μου. Αν θέλουν να μου κάνουν αγωγή, καλώς να ορίσουν.»

«Φοβάμαι πως δεν μπορούν. Επειδή οι ευρεσιτεχνίες τους δεν τους ανήκουν πια.» Ο Πολ σήκωσε τον φάκελο που είχε ρίξει στην τσέπη του προτού φύγει από το γραφείο του και άπλωσε τα περιεχόμενά του πάνω στο μαονένιο γραφείο του Έντισον. «Εμείς μπορούμε.»

Ο Έντισον εξέτασε τα χαρτιά που είχε μπροστά του. Τα δάχτυλά του έπαιξαν ένα ήπιο ρυθμικό μοτίβο πάνω στο χοντρό γραφείο καθώς διάβαζε ότι η Westinghouse Electric Company είχε υπογράψει συμφωνία αδειδότησης με τους Γουίλιαμ Σόγιερ και τον Άλμπον Μαν. Τώρα ο Γουέστινγκχαουζ είχε στην κατοχή του τα αποκλειστικά δικαιώματα για να κατασκευάζει, να πουλάει και να διανέμει ηλεκτρικούς λαμπτήρες, χρησιμοποιώντας τα σχέδια που είχαν κατοχυρώσει οι δύο άντρες.

«Πάρα πολύ έξυπνο, κύριε Κράβαθ», είπε τελικά ο Έντισον. «Αλήθεια. Καταλαβαίνω γιατί σας συμπαθεί ο Τζορτζ.»

Η χρήση του μικρού ονόματος του Γουέστινγκχαουζ ήταν μια προμελετημένη κίνηση οικειότητας. Ο Έντισον άφησε τα χαρτιά πάνω στο γραφείο προς το μέρος του Πολ. Έγειρε προς τα πίσω βουλιάζοντας στη βαθιά πολυθρόνα του προτού μιλήσει ξανά. «Εφάξα μερικά πράγματα για σας. Ελπίζω να μη σας πειράζει.»

New York Times best seller, Βραβείο American Library
Association's Reading List Council's Prize,
#1 στη *Washington Post*

Νέα Υόρκη 1888. Ένας νεαρός δικηγόρος, ο Πολ Κράβαθ, αναλαμβάνει την πιο απίθανη υπόθεση. Πελάτης του είναι ο Τζορτζ Γουέστινγκχαουζ, ο οποίος έχει μηνυθεί από τον Τόμας Έντισον για ένα δισεκατομμύριο δολάρια. Ποιος εφηύρε πρώτος τον ηλεκτρικό λαμπτήρα και ποιος έχει το δικαίωμα να ηλεκτροδοτήσει τη χώρα; Σε αυτό το απίθανο ταξίδι ίντριγκας, μυστικών και δεξιώσεων της υψηλής κοινωνίας, ο Πολ θα γνωρίσει τον άνθρωπο που κρατά το κλειδί στην υπόθεσή του: τον Νικόλα Τέσλα.

Ο Γκράχαμ Μουρ, βραβευμένος με Όσκαρ σεναριογράφος της ταινίας *Το Παιχνίδι της Μίμησης* (The Imitation Game) υπογράφει ένα συναρπαστικό μυθιστόρημα –βασισμένο σε πραγματικά γεγονότα– για τη φύση της ιδιοφυΐας, το τίμημα της φιλοδοξίας και τον «Πόλεμο των Ρευμάτων», την πιο εμβληματική σύγκρουση του 19ου αιώνα.

«Υπνωτιστικό, λαμπερό. Ένας θρίαμβος!»

–Gillian Flynn, συγγραφέας των best seller

Το κορίτσι που εξαφανίστηκε και Αιχμηρά αντικείμενα